

→ LITERATURA. ESCRITS INÈDITS DATATS ENTRE 1908 I 1910

Descobrir el Líban a través dels dietaris de viatge del pare Bonaventura Ubach

La catedràtica figuerenca Lourdes Godoy ha tingut cura de la transcripció i edició dels textos d'aquest monjo de Montserrat

Josep Mª Bernils | FIGUERES

■ Va ser un personatge inquiet. La seva fal·lera per l'arqueologia el va portar a esdevenir un aventurer, àvid de conèixer els països de l'Orient, la llengua àrab i els territoris bíblics. Es tracta del pare Bonaventura Ubach, del qual la filòloga figuerenca acaba de veure publicat un llibre on es recullen, transcriuen i contextualitzen diversos diaris de viatges i altres notes de les seves estades al Líban, entre els anys 1908 i 1910, que permeten donar al lector una visió inèdita d'aquesta regió, aleshores sota el domini de l'Imperi Otomà.

El volum *Bonaventura Ubach al país dels cedres i a la Transjordània. Impressions del Mont Líban* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2021) serà presentat pel filòleg Joan Ferrerós, disabte vinent (19h, al Cercle Sport Figuerenc) i posteriorment a Girona (amb l'exconsellera de Cultura, Mariàngela Vilallonga), Barcelona, Reus i al Museu de Montserrat. Amb prop de 170 pàgines i nombroses fotografies (de l'època i actuals), aquesta obra s'afegeix als dos altres li-

LOURDES GODOY. La filòloga figuerenca ha transcrit i contextualitzat els dietaris del monjo

BERNILS

bres de viatges del monjo, un sobre el Sinaí i l'altre sobre les regions de l'Iraq. A més, fins al 17 de juliol es pot visitar al monestir de Montserrat una exposició que recull 76 imatges —de les més de 6.000— que va fer el pare Ubach al Pròxim Orient.

Lourdes Godoy és una apassionada del Líban. Coneix la regió, ha fet un treball sobre la petjada que hi van deixar diversos poetes catalans, ha traduït l'obra d'un dels seus escriptors destacats, Jad Hatem, hi ha pronunciat conferències i, fins i tot, diu que

li agradaria escriure un llibre sobre els seus viatges en aquell país. Entremig de tot plegat, documentant-se per a la seva primera estada a la zona, apareix la figura del pare Ubach. «La meua tafaneria em va portar al monestir de Montserrat, on parlo amb pare Josep Massot, que de seguida em va facilitar accedir als papers que es guarden de l'arxiu del monjo, on descobreixo uns quaderns del Líban, que eren inèdits», explica.

Ràpidament es va adonar que hi havia material interessant per divulgar. Comença a transcriure

els textos «i a desxifrar tot el jero-glífic que representa la barreja de paraules en àrab, noms geogràfics, espais buits entremig dels dietaris... La meua coneixença del Líban i, sobretot, els meus contactes en aquells país, em van facilitant la feina de posar ordre a aquell material. El pare Massot ho veu clar i de seguida m'anima a fer-ne un llibre, que és el que ara presentem».

UN HOME CURIÓS. Després d'haver-se submergit durant uns anys —tot va començar el 2018— en els

textos i en la vida de Bonaventura Ubach, la filòloga figuerenca el defineix com «una persona d'una gran curiositat, gairebé insaciabile. Ell volia conèixer de prop, i sobretot entendre, el món bíblic i va anar al Líban per aprendre àrab i siríac. Això el va portar a territoris inhòspits i a viure situacions de risc que evidencien el seu esperit aventurer, transferit en uns escrits i en un fons fotogràfic d'un extraordinari valor etnogràfic». Una part d'aquest material va servir per complementar la *Bíblia il·lustrada* editada pel monestir i que té una trentena de volums.

Un dels llocs d'estada del monjo català al Líban va ser el monestir de Charfet, on Lourdes Godoy va parlar amb un bisbe de l'església siríaca, monsenyor Antoine Beylouni, que essent un jove seminarista a Jerusalem va conèixer personalment Ubach i del qual «recordava molt bé la seva barba i el seu tarannà simpàtic i obert». De fet, el monjo, que havia nascut a Barcelona el 1979 i va morir a Montserrat el 1960, va viatjar per Orient des del 1906 fins al 1951.

Lourdes Godoy (Figueres, 1963) és llicenciada en Filologia Catalana i catedràtica de Llengua i Literatura catalanes. Ha exercit sempre la docència, compaginant-ho amb la publicació de treballs i estudis, conferències i traduccions. També és la vicepresidenta d'Òmnium Cultural a l'Alt Empordà. ■